

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inozemstvo: 210 din. — Plačila in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, sreda 31. marca 1937

Cena posamezni številki din 1'50

Nad 3000 prošelj za službe — a vsa mesta zasedena

Vsa težka gospodarska beda, ki jo preživlja Slovenija, se najbolj vidi, kadar se razpisana katera služba. Komaj je že eno mesto razpisano, že se oglasi 200 pa tudi več prosilcev. V tem oziru je bilo zlasti značilno, ko se je za 50 razpisanih mest dohodarstvenih paznikov v Ljubljani oglasilo nad 2000 kompetentov.

A ni niti treba, da bi bilo službeno mesto razpisano, kljub temu prihajajo na vse urade in na vsa večja podjetja neprestano prošnje za podelitev službe. Zato čitamo vedno znova opozorila uradov, naj se prošnje za službe ne vlagajo, ker so vsa mesta zasedena in bodo zato vse prošnje zaman. A tudi ta opozorila ne morejo ustaviti vlaganja prošelj, ker so pač ljudje v silnem pomanjkanju in morajo gledati, da pridejo kje pod streho, pa čeprav pod zelo neugodnimi pogoji.

Kako so preplavljena naša večja podjetja s prošnjami za sprejem v službo, dokazuje zlasti nazorno sporočilo Kranjske industrijske družbe v zadnji številki »Tovarniškega vestnika K. I. D.«, ki objavlja na 1. strani naslednjo objavo:

»Ze nad 3000!«

V našem evidenčnem uradu leži nad 3000 prošelj za sprejem na delo. Dnevno prihajajo od vseh strani nove prošnje, nova posredovanja, nova priporočila. Opozarjamo vso javnost, da preneha z vlaganjem prošelj. Mi jih ne moremo upoštevati, saj je število ponudb višje, kakor znaša ves naš stalež. Vemo, da bi vsak rad prišel do boljšega kruha, toda KID ne more vseh sprejeti. Jih je za celo novo veletovarno.

Energično zavračamo ponudbe, ki navajajo, da so prosilci pripravljeni delati za manjšo plačo, ker imamo v našem podjetju s kolektivno pogodbo urejene razmere. Take prošnje v načelu zavračamo.

Vsa čast tvornici, da ne pripušča licitacije navzdol pri službenih pogojih ter da odklanja izkoriščanje bede, v kateri se nahajajo ljudje. Naravno je tudi, da 2600 delavcev ne more nastavitvi še 3000 novih.

Kakor je torej postopanje tvornice razumljivo, tako pa je onim, ki prosijo za službe, s pojasnilom tvornice zelo malo pomagano. Kajti vsi ti tisoči potrebujejo delo in zaslužek ali pa morajo v boju za svoj obstanek omagati. Zato je neodložljivo, da se nekaj več stori za zaposlitev ljudi in zlasti v čisto pasivni Sloveniji. Teh 3000 brezuspešnih prošelj za službe le v enem podjetju nujno dokazuje, da ima Slovenija mnogo premalo javnih del in da bi teh moralo biti v Sloveniji relativno več ko v drugih pokrajinah, ne pa da jih je znatno manj!

Letina slaba, najvišja davčna obremenitev, popoln zastoj vsega kreditnega združništva, dolgotrajna gospodarska kriza, izpadek dohodka od izseljencev itd., vse to je spravilo Slovenijo v obupno težaven gospodarski položaj. Zato tudi neprestana povodenj s prošnjami za službe, pa čeprav prosilci vedo, da bo njih prošnja brez-

uspešna in da bodo za prošnjo šli morda še zadnji dinarčki, ki so še ostali. Potapljajoči se, se opri-

jemljejo tudi bilke in oni, ki vlagajo vse te brezuspešne prošnje, so takšni potapljajoči se ljudje.

Pomagajte jim vendar enkrat z velikimi javnimi deli, da bodo vsi ti tisoči rešeni pogina.

Naši bodoči trgovinski odnošaji z Italijo

Izvozili bomo za 800, uvozili pa za 450 milijonov dinarjev blaga

»Jugoslovanski Kurir« objavlja celo serijootic o naših bodočih trgovinskih odnošajih z Italijo. Iz teh notic posnemamo naslednje podatke.

Nova dopolnilna pogodba stopi v veljavo dne 1. aprila, ko ugasne začasna trgovinska pogodba z Italijo. Ustanovila se bo posebna stalna komisija iz zastopnikov Italije in Jugoslavije, ki bo določevala uvozne in izvozne kontingente, urejevala funkcioniranje kliringa ter določevala tečaj lire v razmerju do dinarja. Komisija se bo sestala že v začetku aprila.

Dosedaj nam je Italija priznala polletne uvozne kontingente v vrednosti 80 milijonov lir. Ti kontingenti bodo sedaj, kakor se zatrjuje, podvojeni, da bi vse leto izvozili v Italijo blaga za 320 milijonov lir ali za približno 800 milijonov din. Možno je, da nekateri kontingenti ne bodo v celoti izkoriščeni, toda v vsakem primeru se pričakuje, da bo znašala vrednost našega izvoza v Italijo najmanj 700 milijonov din. Nekateri celo postavljajo vprašanje, če bo morda Italija v našem izvozu zopet zavzela prvo mesto in potisnila Nemčijo na drugo. Zaenkrat pa to ni posebno verjetno, ker znaša sedaj naš izvoz v Nemčijo že nad eno milijardo din. Prvo leto Italija te višine prav gotovo ne bo dosegla.

Po teh informacijah bi bila torej naša trgovinska bilanca z Italijo aktivna za 250 do 350 milijonov din. Drugo vprašanje pa je, kako bo v primeru tako visoke aktivnosti s plačilom našega izvoza. O tem pa še ni nobenih jasnejših informacij.

Te optimistične prognoze glede naših bodočih trgovinskih odnošajev z Italijo se opirajo tudi na potek zunanje trgovine med Jugoslavijo in Italijo v času prvih štirih mesecev sedanjega provize-rja.

Od 1. oktobra do 31. januarja je namreč znašal naš izvoz v Italijo 1077 milijona din, naš uvoz iz Italije pa 1415 milijona din. Bili bi torej po teh številkah pasivni za 338 milijona din. Med tem pa smo skozi Brajlo prodali Italiji pšenice za 49 milijonov lir oz. za 1103 milijona din. To pšenico pa nam je Italija plačala z devizami ter je bila s tem naša trgovinska bilanca dejansko aktivna za 765 milijona din.

Po novem sporazumu ne bo treba Italiji več plačevati pšenice, koruze in orehovih debel z devizami, temveč bo mogla to blago plačevati skozi kliring. Položaj Italije je s tem znatno olajšan.

Jugoslavija dobi iste ugodnosti ko Avstrija in Madjarska

Po čl. 3. dopolnilnega sporazuma si dovolita Italija in Jugoslavija iste ugodnosti, kakor sta jih priznale kateri tretji državi. Jugoslavija bi torej dobila iste ca-

rinske in prevozne ugodnosti, kakor jih uživajo države rimskega sporazuma. Po čl. 5. novega sporazuma se morejo za poglobitev trgovinskih odnošajev skleniti tudi posebni regionalni sporazumi. Iz tega se sklepa, da se misli tudi na možnost gospodarskega sodelovanja ne le z Italijo, temveč tudi z Avstrijo in Madjarsko.

Italijani bodo zgradili v Jugoslaviji tvornico avtomobilov?

Za novo trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Italijo se je zlasti zanimala italijanska industrija, ki upa, da bo znatno povečala svoj izvoz v Jugoslavijo. Velik del italijanske industrije je v rokah velikih italijanskih bank.

Spomenica zbornice za TOI

proti kolkovanju prepisov faktur pri carinjenju

Zbornica za TOI je poslala na carinski oddelek finančnega ministrstva naslednjo spomenico:

»Po odloku št. 3322/IV z dne 15. februarja 1937 (»Službene Novine«, br. 33-XI od 13. februarja 1937) se mora priložiti vsakemu originalnemu računu o vrednosti blaga tudi prepis, opremljen s kolkom za priloge, to je kolek za 2 din. Ta odredba po našem mnenju ni povsem v skladu z zakonom o taksah in carinskim zakonom.

Po odloku ima prilaganje prepisa računa ta namen, da se more proveriti, jeli po uvoznih carinskih deklaracijah pravilno odmerjen in pobran skupni davek. Po členu 6. št. 1 zakona o taksah se oproščajo plačila takse vse vloge, vročbe in njih priloge, s katerimi izvršujejo državna oblastva uradoma posle, odrejene z zakonom. Ako se hoče torej kontrolirati, ali je skupni davek pravilno predpisan, se lahko zahteva poleg originalnega računa tudi njegov prepis, toda napačno je, če se zahteva od stranke, naj ta prepis kelkuje, ker se prepis prileži le, da se omogoči kontrola, če je skupni davek pravilno preračunan, da se torej omogoči uradno poslovanje, predpisano z zakonom.

Navedeni odlok pa tudi ni z zakonom utemeljen. Člen 34. carinskega zakona nikjer ne govori o prepisu fakture, ampak samo o originalu, ki ostane pri carinski deklaraciji. Tudi s členom 273. carinskega zakona se zahteva po tem prepisu ne da utemeljiti. Ta člen pooblašča samo finančnega ministra, da predpiše navodila in pojasnila, ki so v skladu s carinskim zakonom, ne daje mu pa nikakršne pravice, da s temi navodili in pojasnili izpreminja in dopolnjuje zakon.

Te so mnenja, da bi se mogli nekateri italijanski industrijski izdelki najbolje plasirati v Jugoslaviji na ta način, če si dotične industrije ustanove s pomočjo italijanskega kapitala lastna podjetja v Jugoslaviji. Posebno se proučuje vprašanje zgraditve velike tvornice avtomobilov v Jugoslaviji. Italijanski industrialci so prepričani, da je njihov optimizem glede bodočih odnošajev z Jugoslavijo upravičen, ker bo nova pogodba določala posebne ugodnosti za italijansko industrijo.

Banca Commerciale Italiana v Milanu, ki je tudi glavni delničar Hrvatske banke v Zagrebu, name-rava ustanoviti svojo banko v Beogradu. S tem bi bilo znatno olajšano plasiranje it. industrijskih izdelkov na jugoslovanskem trgu.

ki so se zahtevali od strank, ugotovile neskladnost glede vrednosti blaga na škodo države.

Strah, da bi se s tem sklepom resno ogrozila trgovska tajnost gospodarskih ljudi, je neutemeljen. To pa zato, ker tudi dosedaj ni bila trgovska tajnost ogrožena s predlaganjem originalnih faktur. Zato tudi odpada za bodoče vsak strah, zlasti še, ker bodo imeli s prepisi faktur opravka isti organi, ki imajo posla tudi z originalnimi fakturami — državni uradniki. Prav tako je neumesten očitok, da se z ministrovim odlokom ne morejo izpreminjati pozitivni zakoni, ker citirani odlok ni niti najmanj v nasprotju s pozitivnimi zakonskimi predpisi. V členu 34. carinskega zakona niso limitativno navedene vse listine, ki se morajo pri vlaganju deklaracij predložiti. Zato je finančni minister, poslužujoč se pravice, ki mu jo daje člen 373. istega zakona, zahteval tudi predložitev prepisov faktur, kar ni v nasprotju s čl. 34. carinskega zakona, ki te možnosti ne izključuje.

Zbornica za TOI v Ljubljani je nato ponovno naprosila carinski oddelek, da oprostí prepise faktur vsaj takse v višini 2 din, zlasti še, ker se bo s 1. aprilom ta taksa povečala na 4 dinarje.

S svoje strani pa moramo izjaviti, da nas odgovor carinskega oddelka ni niti najmanj prepričal. Člen 6. taksnega zakona pravi, da se oproščajo plačila takse vse listine, ki služijo uradnemu poslovanju. Člen 373. taksnega zakona, na katerega se sklicuje carinski oddelek, pa govori samo o tem, da sme finančni minister zahtevati tudi predložitev novih listin. Te pravice tudi finančni minister nikomur ne odreka, temveč le pravico, da od teh listin zahteva tudi plačevanje takse. To pa je nekaj čisto drugega, v to bistvo vprašanja pa se carinski oddelek niti ni spustil.

Zato vztrajamo na tem, da se prepisi faktur, ki se prilože originalnim računom pri carinjenju, oprostite vsake kolkovne dolžnosti. To tem bolj, ker je ta zahteva utemeljena tudi v zakonu.

Visoke cene pšenice ostanejo

Ameriško kmetijsko ministrstvo je izdalo svoje poročilo o stanju na svetovnem žitnem trgu ter o verjetnem rezultatu nove kampanje. V poročilu se naglašja, da je treba še nadalje računati s sedanjimi visokimi žitnimi cenami, ker so zaloge žita zelo majhne. Te zaloge so tako majhne, da bodo le prav malo vplivale na cene. Vse je odvisno le od nove žetve ter se bodo samo z njo mogle napolniti zaloge.

Sporazum z Nemčijo podpisan

»Jugoslovanski Kurir« poroča, da je bil v Berlinu podpisan sporazum z Nemčijo. Za Jugoslavijo je podpisal sporazum podguverner Narodne banke dr. Belin. Da se izenači saldo, bosta izdale Nemčija in Jugoslavija skupne ukrepe. Vplačila v Berlinu bodo za 10 odstotkov manjša ko vplačila v Beogradu. Naš aktivni saldo se bo nadalje zmanjšal z državnimi poročili v Nemčiji.

Novi borzni razsodniki

Zbornica za TOI v Ljubljani je dopolnila imenik članov razsodišča Ljubljanske borze za blago in vrednote ter so bili vpisani naslednji gospodje kot novi razsodniki ter tudi že zaprišeženi:

Kristjan Čermelj, veletrgovec z vinom, Ljubljana,

Svetozar Hribar, lastnik firme Amerikan Motors, d. z. o. z. v Ljubljani,

Ivan Lazar, solastnik firme M. J. Lazar, mehanično pletenje v Ljubljani,

Fran Novak, lastnik firme Novak F. & Ko., manufakturna trgovina v Ljubljani,

Slavo Simončič, prokurist firme »Lesna«, družbe z o. z. v Ljubljani in

Josip Zalta, lastnik firme Jos. Zalta & Ko, trgovina z železnino v Ljubljani.

Dalmacija dobi več novih hotelov

V Dalmaciji se bo zgradilo letos več novih hotelov ter bo v ta namen investiranih okoli 30 milijonov din. Zveza nabavljajnih zadrug drž. nameštencev namerna zgraditi v Ulejnju moderen hotel s 100 sobami. Hotel bo veljal skoraj 5 milijonov din. Nabavljajne zadruge imajo pač denar in zato morejo zidati celo hotele. Seveda čisto v duhu zadružne misli!

Neka švicarska skupina pa hoče porabiti svoje vezane dinarje za zidanje modernega hotela v Splitu. Tudi Jugoslovenska hotelska družba namerava zgraditi v Splitu moderen hotel. Na Rabu in v Vinodolu pa bo zgradila moderna hotela neka češkoslovaška družba.

Romunija nam je prvič priznala posebne kontingente

Po sklenjeni trgovinski pogodbi z Romunijo bi nam morala ta dovoliti posebne uvozne kontingente. Sedaj je bil sporazum o teh posebnih kontingentih tudi podpisan. Ti posebni kontingenti so: 30 ton živih krapov, 100 ton nasoljenih krapov, 200 ton drugih sladkovednih rib, 30 ton nasoljenih morskih rib, 60 ton ribjih konzerv, 50 ton raznih kož, 2 tona papirja, 10 ton svilenega papirja, 40 ton mlinskih kamnov, 350 ton ferossilice, 300 ton železa, 2 tona zobotehničnih predmetov, 20 ton trikloretilena in 200 kg morfija.

Hrvatski obrtniki so zadovoljni

Zadnji »Obrtniški vjesnik«, glasilo hrvatskih obrtnikov piše, da je bil mesec marec najbolj srečen mesec za hrvatske obrtnike v vseh zadnjih letih. V tem mesecu so namreč dosegli hrvatski obrtniki — seveda tudi drugi — te velike uspehe. 1. Pavišljanje plačevanja pridobine se je razširilo na vse obrtnike, ki delajo v mestih z do 20.000 prebivalcev. 2. Trgovcem je prepovedano, da bi prevzemali naročila za obrtnike. Takšna naročila smejo prevzemati le trgovci, ki imajo za to posebno obrtno dovoljenje. — 3. Tvorница Tivar bo opustila svoje prodajalnice gotovih oblek. — 4. Uvedba trošarin na obutev bo dvignila konkurenčno sposobnost čevljarjev. Bata tudi že napoveduje povišanje cen čevljev.

Carinska unija držav Male antante?

Romunski list »Adeverul« piše, da je bilo na zadnji konferenci gospodarskega sveta Male antante v Dubrovniku sklenjeno, da se sklene med vsemi tremi državami M. A. popolna carinska unija. Priljubljeni dela da so prepričana romunski delegaciji. Ta tudi že proučuje carinske zakone in tarife vseh treh držav.

Štrite »Trgovski list«!**Državni svet ugodil pritožbi „TA-TA“****Uredba o prepovedi veleblagovnic se mora izpremeniti**

Kar so se trgovci bali, to se je tudi zgodilo. Državni svet je ugodil pritožbi veleblagovnic »Ta-Ta« in razveljavil sklep uprave mesta Beograda, da bo mogla veleblagovnica »Ta-Ta« kljub uredbi o prepovedi veleblagovnic nemo-teno poslovati.

Kakor rečeno, razsodba državnega sveta po lanskim izkušnjah ni presenetila, zlasti pa ne, ker kljub vsem zahtevam trgovcev ni bila uredba o prepovedi veleblagovnic in velikih trgovskih magacinov izpremenjena tako, kakor so predlagale zbornice, temveč je bila kratkoma podaljšana stara uredba. Da pa stara uredba ni izpolnjevala svojega namena, to se je že izkazalo, ko je državni svet že enkrat kljub tej uredbi ugodil pritožbi družbe »Ta-Ta«.

S tem je bilo pač z najbolj odločilnega mesta dovolj jasno povedano, da stara uredba ni bila dobra, ker je bila pre malo jasna in precizna ter je zato vedno dopuščala najbolj raznovrstna tolmačenja. Prav iz tega razloga so

tudi zbornice sestavile novo besedilo uredbe, s katerim so bile vse te nejasnosti odpravljene. Če se kljub temu ni upošteval predlog zbornic, potem se pač ne more reči nič drugega, kakor da je manjkala dobra volja. Zahtevam trgovcev se pač ni hotelo ustreči.

Sedaj čutimo posledice te slabe volje in čuti jih tudi avtoriteta države. Kajti za javnost ni nobenega dvoma, da je z razsodbo državnega sveta zmagala tuja družba »Ta-Ta« nad našimi oblastmi, ki so ji na podlagi veljavne uredbe prepovedale poslovanje, ki pa sedaj vendarle more nemo-teno poslovati. Prav ima torej tuja družba, ne pa naša oblast!

Vso zadevo pa je treba preso- jati še z drugega vidika. Vse jugoslo- vansko trgovstvo je podprto od vsega jugoslovanskega obrtništva solidarno zahtevalo, da se velebla- govnic »Ta-Ta« prepove. Formalno je bilo sicer z uredbo o pre- povedi veleblagovnic tej zahtevi ustrezno, ne pa tudi dejansko, ker more sedaj veleblagovnica

»Ta-Ta« kljub uredbi nemo-teno še naprej obratovati. Z drugimi besedami se pravi to, da vsi deset in sto tisoči jugoslovanskih trgov- cev in obrtnikov nimajo dejansko te politične moči, kakor jo ima eno samo tuje velekapitalistično podjetje. Ali ni takšna konstata- cija za našo nacionalno zavest ne- kaj tako obupno žalostnega, da bolj kar bihi ne more? Na eni strani tisoči in tisoči naših zaved- nih narodnih trgovcev in obrtni- kov, na drugi strani eno samo tuje velepodjetje, a stališče tega vele- podjetja zmagal!

Že samo zaradi tega razloga se mora izpremeniti uredba o pre- povedi veleblagovnic v smislu predloga naših gospodarskih zbor- nic. Pričakujemo, da se bo sedaj, ko je dokazano, da ta uredba ne zadostuje, to tudi zgodilo.

Ali pa bodo morali trgovci in obrtniki s skrajnim bojem to iz- premembo tudi doseči. V interesu vsega našega gospodarstva bi bilo želeli, da bi se ta boj s pravočasno izpremembo uredbe preprečil!

J. Lavrič, Pariz:**Naš izvozni problem**

Skupščina, časniki, zbornice in vsi na izvozu interesirani gospo- darski krogi se čimdalje bolj in s skrbmi bavijo z vprašanjem našega ogromnega klirinškega dobro- imetja proti Nemčiji. Ko je naša Narodna banka hotela na svojo roko omejiti, začasno spoloviti naš klirinški izvoz v Nemčijo, je le- ta seveda takoj protestirala — in iz- dane odredbe so bile preklicane. V današnjih časih je dolžnik moč- nejši od upnika in Nemčija se se- veda brani izgubiti tako izdatne brezobrestne kredite.

Pretekli teden se je podal vice- guverner naše Narodne banke v Berlin, da pospeši rešitev tega ta- ko perečega vprašanja. Gotovo bo prišlo do rešitve z dobavami nem- skih trvd za naše železnice, po- šte itd. Vprašanje pa je seveda, če ne bi mogli dobiti brez tega pritiska ali pri svobodni medna- rodni konkurenci na mednarod- nem trgu dosti ugodnejših cen in pogojev. Ne gre za milijone, nego za stotine milijonov. Nemčija do- bro ve, da hočemo na vsak način, da moramo na vsak način dati do- bave nemški industriji in kot do- bri trgovci bodo seveda izrabili konjunkturo.

Naša enostranska izvozna poli- tika pa vsebuje še druge nevar- nosti, in sicer na političnem po- lju. Ni lahko najti od danes na jutri novih tržišč, nove odjemalce in ako se nam nemški trg nenado- ma zapre, nam ostane četrtnina na- šega izvoza na hrbtu. Naši lesni trgovci že dobro poznajo to pesem in z njimi tisoči lesnih delavcev. V sedanjih razmerah je Nemčiji dana najlepša prilika, da izvaja na nas ne samo gospodarski, nego tudi politični pritisk, ker se pač zaveda, da smo v veliki meri odvisni od nemškega trga. Politič- na zveza naših dveh največjih od- jemalcev, Italije in Nemčije, ki nam skupaj odvzemata skoro po- lovico vsega našega izvoza, to ne- varnost naravno še povečuje.

Da se ognemo vsem tem mož- nostim, je treba, da pravočasno, to je da stalno in takoj delamo za razširitev našega izvoza na čim večje število drugih tržišč. Stroški v tej smeri se bodo na direktn in morda še bolj na indirektn način bogato poplačali. Posamez- nik tu ne more mnogo doseči, za- to treba, da država bolje organi- zira na vseh važnejših mestih

praktično informativno službo. Ne zadostuje samo navzočnost trgo- vskih atašeev v inozemstvu, treba tudi, da so sposobni in da imajo tudi praktično predizobrazbo. — Dvomim, da za to zadostuje kvali- fikacija profesorja filologije, ki jo ima naš trgovski ataše na nekem zelo važnem mestu. Tudi ne zado- stuje, da se pošlje v inozemstvo

SLOVENIJA BO OBREMENJENA Z NAD 20 MILIJONI DIN

Pri skupno 86.000 zavarovaneh pri OUZD in 6000 drugih zavarov- ancih ter povprečni dnevni za- zarovani mezdi din 22'60, oziroma din 34'—, bi znašal starostni pri- spevek v Sloveniji približno 21 mi- lijonov din. Vsi socialni prispevki Slovenije bi s tem narasli na pri- bližno 122 milijonov din.

Göringov trud za nemško avtarkijo v živilih

General Göring je govoril v Ber- linu pred 359 kmetskimi voditelji, kaj je ukrenil, da bo Nemčija sama proizvajala dovolj živil. Že sedaj je Nemčija dosegla, da krije 83% vseh svojih agrarnih potreb- ščin. Da pa se avtarkija še pove- ča, bo ukrenila Nemčija nasled- nje:

1. Že letos bo izdala Nemčija za melioracije 200 milijonov mark. Ta znesek se bo vsako leto pove- čal in znašal l. 1940. 300 mili- jonov mark. Na ta način se bo pridobilo 2 milijona ha nove orne zemlje.

2. V večji meri se bodo uporab- ljala umetna gnojila. Zlasti na Ba- varskem je to potrebno. Tovarne bodo morale zato znižati cene gnoj- il za 25—30%. Tudi prevoznina za umetna gnojila se bo s 1. juli- jem znižala.

3. Proizvodnja krompirja in rži se bo povečala in se bo zato cena zgodnjega krompirja povišala od 17 na 20 penigov za 50 kg, rži pa od 8 na 9 mark za stot.

4. Povečala se bo kreditna pomoč kmetovalcem.

5. Da ne bo primanjkovalo na kmetih delavstva, bo izdala vlada 30 milijonov mark za stanovanja poljedelskih delavcev. Beg z de- žele se bo v bodoče smatral za dezerterstvo.

nov trgovski ataše, a da se ne skrbi za potrebno pisarno. Tako sem naletel na nekoga trgovin- skega atašeeja, ki se mi je briko pritoževal, da na konzulatu nima na razpolago niti lastne mize...

Seveda se ni potem čuditi, če so naša konzularna in diplomatska zastopstva v tujini v tako majhno pomoč našim izvoznikom.

Zaradi dviga kovinskih cen izpremenjene cene v ceniku za zavarovanje valute

Bančni in valutni oddelek fi- nančnega ministrstva je sklenil, da se zaradi dviga cen kovin iz- premeni cenik za zavarovanje va- lute takole:

za železno rudo od 14 na 25 din za kilogram, za svinco v ploščah od 550 na 690 din za 100 kg, za surovi baker od 1300 na 1750 din za 100 kg ter za surov cink od 350 na 670 din za 100 kg. Ta iz- prememba velja že od 16. marca dalje ter bo ostala v veljavi, do- kler bodo ostale cene kovin na se- danji višini.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere. suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske bano- vine z dne 27. marca objavlja: Uredbo o podaljšavi roka za iz- meno platišč na obstoječih tovar- nih vozilih — Pravilnik o zaseb- nih loterijah, tombolah in drugih igrarh na srečo — Pravilnik o iz- premembi pravilnika o prehrani in obleki obsojencev kazenskih in drugih podobnih zavodov — Po- pravke uredbe o kmetijskih zbor- nicah — Preračunavanje nemške državne marke v dinarje pri po- biranju carine »ad valorem« (po tečaju ena marka = 13 din) — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge spremembe.

Politične vesti

Konferenca Male antante se pri- čne jutri v Beogradu, ki se je oseb- no udeležila zunanja ministra Krofta in Antonescu.

Predsednik dr. Beneš prispe v Beograd 5. aprila in bo gost na- mestnika, kneza Pavla. V prestol- nici se pripravljajo njemu na čast velike svečanosti in velika revija naše vojske.

Kralj Viktor Emanuel je poslal knezu namestniku najvišje itali- jansko odlikovanje Presvete Anun- ciate s prisrčno brzojavko, v ka- teri poveljuje kraljevsko rodbino in našo državo.

V soboto ob 11. uri dopoldne je bil novi italijansko-jugoslovanski sporazum ratificiran ter je novi sporazum s tem že stopil v veljavo. Ratifikaciji so prisostvovali poleg zunanjih ministrov dr. Stojadinovi- ča in grofa Ciana, tudi italijanski poslanik v Beogradu in jugo- slovanski v Rimu ter sodelavci gro- fa Ciana in dr. Stojadinoviča ter številni italijanski in jugoslovanski diplomatični uradniki.

Pri tej priliki sta imela grof Ciano in dr. Stojadinović krajše go- vore, v katerih sta poudarjala kor- istnost novega sporazuma za obe državi, ki sta sklenile ta sporazum, ter za evropski mir. Grof Ciano je nato obiskal zemunsko letališče, kjer se je zelo zanimal za jugoslo- vanske aparate in jugoslovansko aviacijo. Kapitan Ercegov je na lovskem aparatu proizvajal tako drzne akrobacije po zraku, da se je vse čudilo. Grof Ciano mu je z navdušenjem izrekel svoje čestitke.

Diplomatski urednik »Agenzije Stefani« piše: Beograjski sporazum pomeni brez dvoma velik uspeh za Italijo in za Jugoslavijo. Pred- vsem pomeni ta sporazum veliko moralno in politično pomirjenje na meji. Nadalje je zajamčeno mirno sodelovanje obeh narodov. To je velik dogodek! In nato nav- javaj urednik celo vrsto sporazum- ov, ki jih je sklenila Italija v zadnjem času in ki majo ta skupni cilj, da more Italija živeti v miru.

Sovjetski poslanik v Londonu Majski je v imenu svoje vlade predložil odboru za nevmešavanje v španske zadeve predstavko zara- di sodelovanja Nemčije in Italije v španski državljanski vojni. Naj- manj 60.000 Italijanov, večinoma rednih vojakov, se bori v Španiji pod poveljstvom italijanskih ofi- cirjev. Sovjetska vlada zahteva za- to, da se takoj izvede preiskava z ozirom na pritožbo španske vlade. Nadalje zahteva, da pošlje odbor svojo lastno komisijo v Španijo, ki naj dožene, če je Italija še po 20. februarju pošljala svoje čete v Španijo.

Dr. Hodža se je sestal na Dunaju z dr. Šušnikom, o čemer je bilo iz- dano tudi uradno sporočilo. Dopis- nik pariškega »Figara« pravi, da dokazuje sestanek znatno zboljša- nje politične situacije v srednji Evropi. K temu je mnogo pripo- mogel tudi italijansko-jugoslovanski sporazum.

Dr. Hodža je izjavil, da je Če- škoslovaška sicer še nadalje odloč- no proti obnovi habsburške mon- arhije, kateri bi se tudi uprla z vso silo. V tem pa ni nobene ovire, da ne bi bili med Avstrijo in Češko- slovaško najboljši odnošaji. Hoče- mo neodvisno Avstrijo, ki bo sode- lovala z drugimi podonavskimi dr- žavami. Te države morejo dati združene več ko zadostno jamstvo za sodelovanje tudi z Nemčijo in Italijo.

Hitler je ob sklenitvi jugoslo- vansko-italijanskega sporazuma poslal knezu namestniku in itali- janskemu kralju svoje čestitke v imenu rajha.

V Budimpešti se pripravljajo na sprejem italijanskega kralja, ki pride na Madjarsko še to spomlad.

Podpredsednik romunske vlade je izjavil nekemu francoskemu no- vinarju, da je zaenkrat mogoča v Romuniji samo liberalna vlada. Ta bo zato tudi izvedla prihodnje pa- rlamentarne volitve, ki bodo naj- brže šele prihodnje jesen.

Tudi v Sofiji so potekle občinske volitve v popolnem redu. Posebno številno so prihajale na volišče že- ne, ki so v nedeljo prvič volile v Sofiji.

»Gazzetta del Popolo« piše, da je napetost med Anglijo in Italijo v zadnjem času popustila.

Glede belgijske nevtalnosti je bil za časa bivanja belgijskega kralja Leopolda v Londonu dose- žen naslednji sporazum: Belgija ni več dolžna, da priskoči v smislu pakta 16. Zveze narodov na pomoč državi, ki bi bila nelizvano napa- dena, zavzete pa se, da se bo uprla vsakemu poskusu kršitve njene nevtalnosti. Francija in An- glija pa se odrekata svoje pravice, da pošljata v primeru vojne svoje čete čez belgijsko ozemlje.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Izkaz z dne 22. marca navaja te izpremembe (vse številke v milijonih din):

Skupna podloga je narasla za 1'06 na 1.649'6.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 12'2 na 646'3.

Obtok kovanega denarja se je povečal za 18'5 na 413'3.

Posojila so narasla za 1 na 1 tisoč 692'6.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 53'2 na 5.269'3. Obveznosti na pokaz pa so se povečale za 89'4

ter presegle vsoto 2 milijard za 78 milijonov din. Prvič od l. 1929. so naložbe v žiru narasle nad eno milijardo, kar smatrajo nekateri listi kot dokaz, da se glede likvidnosti denarnega trga vračamo v l. 1929.

Skupno kritje se je zmanjšalo od 28'97 odstotka na 28'84 odstotka, samo zlato kritje pa od 28'39 na 28'7 odstotka.

Narodna banka proti turističnemu dinarju

Uvedba turističnega dinarja za novo tujsko sezono je naletela na razne težkoče. Narodna banka je mnenja, da je za turizem že dovolj storjeno s sedanji devizno-valutnimi predpisi. Po teh predpisih niso tuji turisti zavezani, da menjajo svoje valute v Jugoslaviji po uradnem tečaju, temveč jih morejo menjati po svobodnem tečaju, kar pomeni, da dobe naš dinar za 10 odstotkov ceneje. Turistične ugodnosti v drugih državah pa znašajo največ 8 odstotkov. Nemški turisti pa uživajo že sedaj ugodnost v višini 20 odstotkov. Zato je Narodna banka mnenja, da ni treba uvesti turističnih dinarjev. Druga mnenja pa so naše turistične organizacije, ki bi pač bile v tem vprašanju bolj kompetentne.

Jugoslovanski Feniks bo prevzela družba Assicurazioni Generali

V jugoslovanski javnosti se govori, da bo prevzela življenjski portfelj Jugoslovanskega Feniksa italijanska družba Assicurazioni Generali. Ker se ta vest od nobene strani ne demantira, se smatra za resnično. Proti tej nameri je odločno nastopil »Slovenec«, ki zahteva, da se prepusti Jugoslovanski Feniks domačim zavarovalnicam. Če ta vrsta tujih zavarovalnic je v Jugoslaviji že morala prenehati s svojim poslovanjem, do čim vse domače zavarovalnice redno poslujejo. Domače zavarovalnice so za prevzem tudi dovolj močne. Zato bi se morala popraviti uredba o Feniks ter dodati čl. 13., da sme trgovinski minister izročiti posle Feniksa le domači zavarovalnici. »Slovenec« zato apelira na uvidevnost vseh faktorjev, da prepuste posle Feniksa samo domačim zavarovalnicam. Po izkazu za l. 1934. je imela družba »Phoenix« v Jugoslaviji za nad 432 milijonov din zavarovalnega kapitala. Samo za življenjski posel je znašala letna premija skoraj 39 milijonov din. Pač razumljivo, zakaj se tuje zavarovalnice tako potegujejo za prevzem poslov Feniksa.

Privilegirana agrarna banka je obvestila denarne zavode, da jim bo od 23. t. m. dalje zaračunavala 5% obresti od onih zneskov, ki so jih pobrali denarni zavodi od kmetov dolžnikov po uveljavljenju uredbe o likvidaciji kmetov dolgov. Denarni zavodi so računali s tem, da jim bo vknjižila PAB pobrane zneske kot akontacije na račun prvega obroka ali pa za stroške pri sestavljanju obračunov. PAB pa bo vrnila denarnim zavodom samo plačane premije za zavarovanje, kakor hitro bodo te vinkulirane v korist PAB.

Aleksinska hranilnica je konstatirala v svojem letnem poročilu, da se po prvi uredbi o razdolitvi

kmetov 30% kmetov dolžnikov sploh ni menilo več za svoje obveznosti. Naslednje leto se je ta odstotek dvignil na 45%, tretje leto na 60%, četrto na 75%, po uredbi o likvidaciji kmetov dol-

gov pa je narasel na 100%. Pač žalostno poglavje o posledicah prevelike licitacije navzdol, da se z njo pridobe kmetov glasovi. Zlata podloga romunskega leja se je z revalorizacijo zlata Narod-

ne banke povečala na 43,29%. Obtok bankovcev se bo zato povečal za 10%. Novi bankovci se bodo uporabili za financiranje del, za katera ni zadostil zasebnega kapitala na razpolago.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO TRGOVSKEGA LISTA

Devizno tržišče

Tendenca stalna; promet din 4.853.228'52

Vkljub temu, da so bili v minulim tednu radi velikonočnih praznikov le trije borzni sestanki, znaša skupni devizni promet skoro prav toliko kot v predzadnjem borznem tednu, ki je zaključil s skupnim prometom 4.946 milij. dinarjev.

Po posameznih devizah sodeč, je temeljem spodnje razpredelnice narasel promet v devizah New York, London, Dunaj in Curih za 880 tisoč dinarjev in nazadoval za približno isto toliko v Din-devizi, Amsterdamu in Bruslju.

Devize:	pred-	zadnji	minuli	teden
				(vse v tisočih dinarjev)
Amsterdam	443	—	—	—
Berlin	1688	1713	priv. klir.	—
Bruselj	198	—	—	—
Curih	128	241	—	—
Dunaj	620	722	inkl. pr. kl.	—
London	816	1079	inkl. pr. kl.	—
Montreal	—	—	—	—
New York	296	698	—	—
Pariz	57	48	—	—
Din-deviza	622	319	avstr. pr. kl.	—
Praga	4	7	—	—
Solun	—	21	boni	—
Trst	40	5	priv. klir.	—
Madrid	34	—	—	—

Narodna banka je še nadalje intervenirala v Curihu, Parizu in Londonu, vse seveda le v obsegu običajnega dnevnega deviznega kontingenta. Skupno je dala na razpolago za 100 tisoč dinarjev deviznega blaga, in sicer angleške funte po din 238'—.

V privatnem kliringu je tekem zadnjega tedna notiral:

Angloški funt:	22. marca	23. marca	24. marca
	238'—	237'20—238'80	238'—
Avstrijski šiling:	22. marca	7'98—8'08	7'95—8'05
	23. marca	7'95—8'05	7'95—8'05
Nemška marka:	22. marca	11'89—12'09	11'79—11'99
	23. marca	11'79—11'99	11'90—12'10
	24. marca	11'90—12'10	—

Od ponedeljka na sredo prejšnjega tedna dosežena tečajna razlika je znašala pri Bruslju —0'35 poena, pri Londonu —0'03 poena, pri Pragi —0'05 poena in pri Parizu +0'05 točke. Amsterdam, Berlin, New York in Trst so 24. marca beležili na bazi notie z dne 22. marca 1937. Eđini Curih je ostal neizpremenjen in bil stalno trgovan na bazi dosedanjih tečajev.

Devize	Povpr. din	Pon. din
Amsterdam	22. III. 2394'66	2409'25
	24. III. 2394'66	2409'25
Berlin	22. III. 1759'03	1772'91
	24. III. 1759'03	1772'91
Bruselj	22. III. 737'05	742'11
	24. III. 736'70	741'76
Curih	22. III. 996'45	1003'52
	24. III. 996'45	1003'52
London	22. III. 213'46	215'52
	24. III. 213'43	215'49
New York	22. III. 4344'76	4381'07
	24. III. 4344'76	4381'07
Pariz	22. III. 200'87	202'31
	24. III. 200'92	202'36
Praga	22. III. 152'54	153'64
	24. III. 152'49	153'59
Trst	22. III. 229'69	232'77
	24. III. 229'69	232'77

Efektno tržišče.

Tendenca za državne papirje še zelo stalna

Situacija je ostala na tukajšnjem efektnem tržišču skoroda povsem neizpremenjena in tudi zaključkov ni bilo nobenih.

Tečajji državnih vrednostnih papirjev so tekem zadnjega tedna za malenkost popustili, le vojna škoda je utrpela znatnejši tečajni pa-

dec celih 10 točk v povpraševanju in 12 točk v ponudbi.

Na prvem in zadnjem borznem sestanku minulega tedna so bili doseženi tile denarni oziroma blagovni tečajji državnih efektov:

	1937	din	din
7% inv. pos.	22. III.	88'—	89'—
	24. III.	87'—	88'—
8% Blair	22. III.	95'—	97'—
	24. III.	93'—	95'—
7% Blair	22. III.	87'—	88'—
	24. III.	83'—	85'—
7% Seligm.	22. III.	98'—	100'—
	24. III.	97'—	99'—
4% agr. obv. iz l. 1921.	22. III.	54'—	56'—
	24. III.	52'—	53'—
4% drž. garant. obv. 1934.	22. III.	51'—	54'—
	24. III.	51'—	53'—
6% begl. obv.	22. III.	76'—	78'—
	24. III.	73'—	75'—
2'5% voj. škoda	22. III.	415'—	420'—
	24. III.	405'—	408'—

Od privatnih papirjev je tudi tokrat beležila edino Trboveljska premogokopna družba, in sicer le dne 24. t. m. na bazi din 260'— za denar ter din 270'— za blago.

Žitno tržišče

Tendenca za koruzo in pšenico čvrsta

Zaključeno je bilo na ponedeljkovem borznem sestanku dne 22. t. m. štiri vagone pšenice in en vagon koruze. Cene so se zopet okrepile za din 1'— pri 100 kg, in sicer pri vseh vrstah žita razen pri rži, ovsu ter ajdi. Tudi mlevski izdelki so se podražili, tako predvsem moka za din 5'— in pšenični otrobi za din 1'— pri 100 kg.

Na zadnjem borznem dnevu so notirale te cene:

	Zito:	din	din
Koruzo:			
času primerno suha, s kvaliteto garancijo, franko nakl. postaja		87'—	89'—
času primerno suha, s kvaliteto garancijo, franko nakl. postaja, dobava v maju 1937		89'—	91'—
času primerno suha, s kvaliteto garancijo, franko nakl. postaja, dobava v maju 1937		91'—	93'—
prekomerno suh čimkvantin, letine 1936, zdrav, rešetan, franko naklad. postaja		115'—	116'—
Pšenica:			
banatska, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja		171'—	173'—
bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešet., plačljivo proti duplikatu, franco nakladalna postaja		171'—	173'—
72 kg, 2%, foo. vagon gornjebačka postaja		138'—	141'—
Ječmen:			
spomladanski, 67 kg, 2%, suh, zdrav, rešet., plačljivo proti duplikatu, franco nakladalna postaja		137'—	141'—
Oves:			
zdrav, suh, rešet., franco vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu		114'—	116'—
Ajda:			
zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana		125'—	130'—
Mlevski izdelki:			
Moka:			
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu		265'—	270'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu		265'—	270'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu		245'—	250'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu		225'—	230'—

Otrobi:			
pšenični, debeli, v egal.			
50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon		101'—	103'—
bačka postaja			
pšenični, drobni, v egal.			
50 kg vrečah, bruto za neto, ekel. prom. davek, franko vagon		91'—	93'—
bačka postaja			

Lesno tržišče

Tendenca še vedno nespremenjena stalna.

Nedavna zaključitev nove trgovinske pogodbe z Italijo v Beogradu je navdala naše lesne producente z upanjem na skorajšnjo poživitev predvsem izvoza slovenskega lesa. Kajti že nešteto krat smo baš na tem mestu opozarjali vse naše odločujoče faktorje naj imajo stalno pred očmi činjenice, da je od izvoza slovenskega lesa v Italijo predvsem odvisno tudi uspevanje pretežnega dela slovenske trgovine in delavstva, saj za posluje ravno ta industrijska panoga čez dva tisoč malih žag in nekaj desetih večjih produkcij, od čijih procvita ter zaposlenosti je zopet odvisen obstoj več deset-tisoč slovenskih delavskih družin. Zato je naravno povsem razumljivo veselje in zadovoljnost, ki jo kaže sedaj naše podeželje, čigar edini vir življenja in zaslužka je bil doslej — les! Iz srca želimo, da se naše delovno ljudstvo ne bi vračunalo v svojem toplem pričakovanju in da bi tudi naši domači lesni trgovini napočil čas živahnijejšega udeleževanja v mednarodnem prometu, a zdravega razuma in koristnega napredka v domovini.

Važen korak v tej smeri je storjen in treba je paziti, da bo Slovenija — ki je bila zaradi zloglasnih sankcij najobčutnejše prizadeta, sedaj tudi najizdatnejše podprta ter uvaževana!

Nove cene lesa:

Smreka, jelka:	din	din
Hlodi I, II., monte	90'—	120'—
Brzojavni drogovi	130'—	140'—
Bordonali merkantilni	125'—	135'—
Filerji do 5'/6'	120'—	130'—
Trami ostalih dimenzij	130'—	140'—
Skorete, konične, od 16 cm naprej	300'—	320'—
Skorete, paralelne, od 16 cm naprej	330'—	360'—
Skorete, podmerne, do 15 cm	220'—	250'—
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	240'—	260'—
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	270'—	300'—
Kratice, za 100 kg	25'—	30'—
Bukev:		
Deske-plohi, naravni, neobrobljeni, monte	235'—	255'—
Deske-plohi, naravni, ostrorobi, I., II.	320'—	340'—
Deske-plohi, parjeni, neobrobljeni, monte	260'—	290'—
Deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I., II.	470'—	520'—
Hrast:		
Hlodi I, II.	205'—	235'—
Bordonali	810'—	910'—
Deske-plohi, neobrobljeni boules	900'—	930'—
Deske-plohi, neobrobljeni, I., II.	720'—	820'—
Deske-plohi, ostrorobi (podnice)	800'—	900'—
Frizi I., širine 5, 6 in 7 cm	745'—	795'—
Frizi I., širine od 8 cm naprej	820'—	910'—
Oreh:		
Plohi, neparjeni, I., II.	800'—	880'—
Plohi, parjeni, I., II.	850'—	940'—
Parkevi:		
hrastovi, za m ²	46'—	55'—
bukovi, za m ²	34'—	42'—
Zelezn. pragi 2'60 m 14x24		
hrastovi, za 1 komad	32'—	36'—
bukovi, za 1 komad	21'—	25'—
Drva:		
bukova, za 100 kg	12'—	13'—
hrastova, za 100 kg	11'—	12'—
Oglje:		
bukovo, za 100 kg	31'—	37'—
canellac, za 100 kg	38'—	42'—

Povpraševanja.

Večje količine smreke in jelke v angleških dimenzijah.

I, II. hrastove frize: v debelini 25 mm, v širinah 5, 6, 7, 8, 9, 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.

I. neparjene in parjene bukove stebrice (sevrone) v raznih dimenzijah, ki se interesentom naknadno sporoča.

Zaključiti se lahko blago, ki bi se izdelovalo v prihodnjih mesecih.

Parjena, ostrorobo paralelno rezana bukovina I. in II. kvalitete.

Javorjeve neobrobljene deske I. in II. kakovosti, 18 mm debeline.

Neobrobljeni lipovi plohi I. in II. Hrastovi boulsi.

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje tvrdke:

Fr. Strupi, trgovina z mešanim blagom v Celju.

Robert Rosenfeld, trgovina z mešanim blagom in kolonialnim blagom ter eksport deželnih pridelkov, jaje in sadja. Imetnik Robert Rosenfeld, trgovec v Ptuj, Ljutomerska cesta 28.

Sil, d. d. Rogatec. Obratni predmet: izdelovanje stolov na mehaničen način in produciranje drugih lesnih izdelkov, nabavljanje potrebnih surovin, predelovanje surovin ter trgovina s stoli in lesnimi izdelki ter lesom vobče. Temeljna glavnica delniške družbe znaša 100.000 din in je razdeljena na 100 v gotovini popolnoma vplačanih delnic po 1000 dinarjev. Ta glavnica se more s sklepom občnega zbora povišati na 1.000.000 din. Člani upravnega sveta so: Marija Kobi, roj. Polak, soproga ind. v Kozjem, Alojzija Polak, rojena Fogar, zasebnica v Ljubljani, Karol Polak ml. industrialec v Ljubljani. Ravnatelj s prokuro je Vladimir Kobi, industrialec v Kozjem. Družbo zastopata dva člana uprave ali en član in prokurist.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri naslednjih tvrdkah:

Bratje Bacher in drug, družba z o. z., Tezno-Maribor. Družba se je združila in prešla v likvidacijo. Likvidator: dr. Pretnar, odvetniški pripravnik v Mariboru. Izbrisi se poslovodja Bacher Hans. Köllner & sin, tovarna kos. Slovenj Gradec. Obratni predmet se izpopolni s tem, da se kose izdelujejo za prodajo v tu- in inozemstvu.

Oskar Marič, trgovina z deželnimi pridelki, Ptuj. Obratni predmet odslej: izvozna trgovina z deželnimi pridelki.

Zadružna gospodarska banka v Ljubljani, d. d. podruž. v Mariboru. Izvršil se je 90% odpis delniške glavnice od 12.000.000 na 1.200.000 din s tem, da se je delnica od 100 din znižala na 10 din, obenem pa se je zvišala delniška glavnica z izdajo nove prioritete delniške glavnice na 20.000.000, katerih prednost je v tem, da se na druge delnice ne sme izplačevati dividenda, dokler niso prioritete dobile 4% dividendo. Izpremenjenih je bilo tudi več določb pravil. Izbrisejo se člani upravnega sveta: Ivan Zabret, dr. Ant. Breclj, Janko Jovan in Franc Gabrovšek, vpišejo pa se novi člani upravnega sveta: dr. Josip Voršič, odv. v Ljubljani, dr. Fran Schaubach, odvetnik v Mariboru, Konrad Golgranc, stavbenik v Celju in Matko Curk, stavbenik v Ljubljani. Izbrisi se namestnik direktora dr. Alojzij Juvan in namestnik vodje podružnice Franc Balanč in njih pravica podpisovanja tvrdke.

Anton Kobi v likvidaciji, Breg pri Borovnici. Družbo zastopa odslej le Anton Kobi, ind. v Borovnici.

»Papiroteka«, družba z o. z. Vpiše se poslovodkinja Marija Koritnik, Ljubljana, Karadžičeva cesta 14.

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

Fr. Zelenik:

Iz razgovorov

Nekje, kje je popolnoma postranska stvar, sem slišal razgovor o ravnanju z osebjem. Eden je priznal, da je tako nervozen in razburljiv, da pri vsaki napaki vzkipi in da mora potem izbruhati vso svojo jezo. Ve prav dobro, da to ni v redu, ali ne more si pomagati. Drugi je priznal, da celo leto ne izraža svoje nevolje in razburjenosti, le enkrat v letu se pa pošteno »izbruha«, da se osebe zave, kdo je šef. Priznati se mora, da je lepo od tega šefa, če celo leto ne rentiči in upamo, da je tudi v resnici tako. Čuditi se pa moramo njegovemu izbornemu spominu, da si more vse zapomniti in tudi njegovemu odličnemu obvladavanju samega sebe, da more zbirati snov skozi celo leto in da se potem na en dan iznebi celoletne zaloge. Zal ni povedal, če obvesti svoje uslužbenke, kdaj bo izgovoril in prezračil svojo zalogo jeze, kar bi bilo vsekakor dobro. Osebe se gotovo tudi zave, kdo je šef: Tisti, ki zmerja. Najbrže ta trgovec ni tako hud, kakor pa bi hotel s svojimi besedami pripraviti.

V trgovinah se žal še vse preveč graja in zmerja. V neki trgovini n. pr. je trgovec vpričo strank ošteval uslužbenko, ker ni dovolj hitro splezala na lestvo in vzela s police neki predmet. Neki drugi je strankam tarnal, kako malomarni in brezbržni so nastavljenici itd.

Vse to ni v redu! Vzbuja obojestransko razburjenje in dolgotrajnejšo trpkost pri nastavljenecih. Kaj koristi trgovini, če se strankam govori slabo o uslužbenecih in o njihovi strokovni zaostanosti in drugih dozdevnih napakah? Marsikatera stranka se potem boji priti v tako trgovino, češ če nastavljenec niso dovolj izvežbani, potem se tudi ne bodo dovolj brigali za dobro postrežbo strank.

Izpraševal sem nekega trgovca z večjim številom nastavljenecov, ali je zmerjanje res umestno in ali res ni mogoče vselej izogniti se glasnemu izražanju svoje nevolje. Dejal mi je:

Zmerjanje je dostikrat le izraz nezadostne izobrazbe, nedostatka v značaju, na drugi strani pa tudi prevročega temperamenta. Za zadnji primer je dobro sredstvo obvladavanje samega sebe. To je sicer zelo preprosto sredstvo, ni pa tudi tako lahko, se v resnici obvladati.

Vendar gre s trdno voljo tudi to in donaša te koristi: Manj razburjanja, manj izgub, boljše živice in... boljše nastavljenice.

Poznam tudi gospodarje finega nastopa in obnašanja, kateri svojim nastavljenecem nikdar ne rečejo žal besede. Če se dogode nedostatk, se razpravljajo na lep način. Pa kako delajo nastavljenec pri takšnih šefih z veseljem in v vsem občevanju vlada neka prijetna domačnost.

Dejansko ima vsak gospodar take nastavljenice, kakršne zasluži. Lahko se tudi vrine kaka garjeva ovca, toda ne more dolgo vztrajati v dobri čredi; prej ali slej izgine. Nastavljenec, ki kaj zna in ki ima značaj in spoštovanje do samega sebe, ima dve lastnosti, kateri se sicer posebej ne plačujeta, čeravno sta dragoceni. Takšen nameščenec pa ne vzdrži dolgo pri gospodarju, ki se ne zna obvladati.

Kakor zborovodja daje glasove zboru, tako daje šef glas, ki izvaja muziko v trgovini. Če zmerja šef, začnejo zmerjati tudi nameščenec in kaj lahko se pripeti, da sliši kako grenko tudi gospodar, kar ni ravno v korist njegovi avtoriteti. Kakor se kliče v gozd, tako odmeva iz gozda. Če gospodar govori prijazno in očetovsko z nastavljenecem, vpliva ta način občevanja vsestransko ugodno v trgovini in se čuti to tudi na zunaj.

Za tiste, ki so živahne in razburljive narave, se priporoča naslednje sredstvo: Če čutijo, da se bliža vihar, naj se takoj vprašajo, kako bi njim prijalo, če bi jih kdo nahlulil. Ze sama misel na odgovor v mnogih primerih popolnoma zadostuje, da splahne jeza. V urah miru se naj vpraša, odkod mu pravica, da zmerja nameščenca, ki prodaja svojo delovno moč in gospodar jo kupuje in plačuje. Če kdo ni zadovoljen s

to pogodbo, se pač razveljavi z lepo besedo in v miru.

So tudi šefi, ki pravijo, da zmerjanje zaleže in da nameščenec drugače sploh ne slišijo. To je pač posledica načina občevanja. Zopet drugi pravijo, da je njihova robatost le znak odkritosrčnosti. Ti so v zmoti. Zmerjanje in odkritosrčnost si nikakor nista v sorodu in ne v zvezi. Kdor je odkrit, še ni robat in kdor je robat, je lahko veliko manj odkritosrčen, kot sam domneva.

Razveseljivo dejstvo je, da postaja ravnanje in občevanje gospodarjev z nameščenecem vedno bolj primerno. Izginili naj bi še oni ostanki, ki še obstoje.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

316 — Dunaj: orehova debla,
317 — London: leseni proizvodi za gradbene namene.

Deželni pridelki:

318 — Saugues (Haute Loire): razne vrste gob (mavrahi),
319 — Berlin: ponuja se zastopnik za agrarne proizvode,
320 — Marseille: deželni pridelki,
321 — Bruselj: koruzni škrob, dekstrin, kostanjev in krompirjev škrob,
322 — Pariz: ponuja se zastopnik (naš rojak) za hmelj, krompir, kisló zelje, ko tudi za vse informacije o razmerah na pariškem trgu,
323 — Budapešta: konzerve iz paradajznikov in graha,
324 — Genève: sveže povrtnina proti kompenzaciji za švicarske kemične proizvode,
325 — San Francisco: suhe gobe,
326 — Trst: črna čebula (200 ton).

Proizvodi sadjarstva:

327 — Genève: župska, ljutomerska in dalmatinska vina z 10 do 12 stopinj, rdeča, bela in rožnata,
328 — Pariz: sadne konzerve,
329 — Budapešta: sadne konzerve,
330 — Genève: sveže sadje in vino proti kompenzaciji za švicarske kemične proizvode.

Proizvodi živilarstva in ribarstva:

331 — Dunaj: sirotka (industrijski sir),
332 — Carigrad: kazein,
333 — Berlin: ponuja se zastopnik za živino in živalske proizvode,
334 — Pariz: polži,
335 — Praga: kazein vseh vrst,
336 — Pariz: zastopniška tvrdka se zanima za prašiče in gosi.

Proizvodi rudarstva:

337 — Beuthen (Nemčija): svinčena ruda.

Razno:

338 — Le Caire: ponuja se zastopnik za vse proizvode,
339 — Bruselj: platno iz konoplje in lana,
340 — London: kadi za kopanje, klozeti, umivalniki in zadrževalna oprema ko tudi vsi drugi gradbeni predmeti,
341 — Amsterdam: zastopniška tvrdka išče zveze z našimi izvozniki različnih predmetov,
342 — Marseille: ženske in moške nogavice, navadne in svilene,
343 — Chicago: klej iz kosti,
344 — Anvers: ponuja se zastopnik za razne proizvode,
345 — Dakar: zastopniška tvrdka, ki dobro pozna tržišča Senegalije, Sudana, Gambije ter Francoske Gvineje se ponuja za razne predmete, zlasti pa se zanima za steklene goblete v mavrskem slogu,
346 — Bagdad: neka tvrdka se zanima za zastopstvo železnine, živil ter raznovrstnih predmetov.

Opombe:

Št. 1. — Stuttgart: išče se zastopnik za prodajo volnenega blaga ter blaga iz umetne svile ko tudi drugega modernega blaga.

Št. 2. — Haag: nizozemska tvrdka išče vpeljanega strokovnjaka za prodajo v Jugoslaviji nekega arsenobencolnega preparata (podobnega salvarzanu).

Št. 3. — Dunaj: tvrdka, ki zastopa razne češkoslovaške tvornice hišne in kuhinjske posode, bižuterije ter tehničnih predmetov, ko tudi nemške tvrdke tehnične stroke, išče pripravnega zastopnika v Jugoslaviji za plasiranje navedenih proizvodov.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Zunanja trgovina

Prizad je zopet povišal ceno za pšenico ter plačuje od 24. marca dalje potisko pšenico po 180, bantsko in baško po 179, srbijansko in sremsko po 177 din. Koruzo plačuje Prizad po 9450 din. Tendenca je še nadalje čvrsta.

Po vesteh tržiških italijanskih listov bo naša država naročila v Italiji blaga za 60 milijonov lir. S tem bi se v znatni meri plačala naše stare terjatve.

Nemčija je v letu 1936. povečala svoj izvoz v Jugoslavijo za 109%, v vse balkanske države za 50%, v Grčijo pa le za 29%. Nekateri angleški listi pišejo zaradi tega nemškega izvoza o gospodarskem prodiranju Nemčije na Balkan.

Pravica izdajanja uvoznih dovoljenj, ki jih je dosedaj izdajala na Poljskem samo posebna komisija trgovskega ministristva, je bila za nekatere predmete sedaj podeljena tudi trgovskim zbornicam. Avstrija je dovolila Argentini uvozni kontingent za 150 vagonov jabolk.

Belgija je odpravila posebne takse za uvoz žitaric, ker se je njih cena na belgijskih trgih v zadnjem času zelo dvignila.

Italija je dovolila Romuniji naslednje uvozne kontingente za lesni uvoz: mehkega lesa za 3,5, trdega za 2,5, in drv za italijanske kolonije v vrednosti 4,5 milijona lir.

Doma in po svetu

Dr. Ljudevit Pivko, bivši narodni poslanec, vojni dobrovoljec, ki se je med svetovno vojno posvetil s svojim carzanskim bataljonom, je umrl v Mariboru po težki bolezni v starosti 57 let. Pokojnik je vse svoje življenje zvesto služil svojemu narodu, tvegaj za njegovo svobodo tudi življenje ter ves čas deloval za njegov napredek tudi kot kulturni delavec. Slava spominu velikega pokojnika!

V Ljubljani je umrl trgovec z usnjem in hišni posestnik Karol Pečenko, znan kot odličan trgovec in dober gospodar. Bodí mu ohranjen svetel spomin!

V Škofji Loki se je ustanovil pripravljalni odbor za ustanovitev muzeja v Škofji Loki.

Težka nesreča se je pripetila na velikonočni ponedeljek na Storžiču. 28 smučarjev je odšlo pod Storžič, kjer so hoteli tekmovali v smuku. Utrgal pa se je plaz, ki je zajel vse smučarje, vendar večino le od strani, da so se mogli rešiti. Devet pa je našlo pod snegom smrt. Reševalci so šli takoj na delo, bili tudi sami v veliki nevarnosti, toda vsaka pomoč je bila zaman ter niso mogli izkoptati niti še vseh trupel. To je največja nesreča, ki se je pripetila v naših gorah, če izvzamemo še mnogo težje nesreče za časa svetovne vojne. Ko je javnost pod vtisom te grozne nesreče, pa se tudi sprašuje ali res ni mogoče pri nas takih nepotrebnih nesreč preprečiti. Sedaj, ko je nevarnost plazov največja, vendar takšne tekme, kakor je bila sedanja na Storžiču, ne bi smele biti dovoljene.

Reševanje ponesrečenih smučarjev pod Storžičem se nadaljuje s pomočjo vojaštva. Pogrešajo še sedem žrtev.

V Libercah na Češkoslovaškem je umrl bivši konjeniški podpolkovnik in vodja žrebčarne v Selu pri Ljubljani Etbín Ravnihar. Bil je eden tistih redkih avstrijskih oficirjev, ki je bil vedno zaveden Slovenec. Znan je bil kot izvrsten jezdec, ki si je priboril na mnogih mednarodnih tekmah prva darila.

Na Češkoslovaškem je umrl senator Vraný, glavni urednik »Venkova«, glasila agrarne stranke, ki je največja čl. vladna stranka. Vraný je slovel kot eden najboljših čeških publicistov. — Umrl je nadalje bivši glavni urednik dunajske »Arbeiter Zeitung« Austerlitz. Njegovo ostro pero je v bivši Avstriji izvojevalo marsikatero sijajno zmago, a mu tudi še pozneje pridobivalo ugled celo pri nasprotnikih.

Retirani blagajnik beogradske električne centrale Popadić je na sodišču izjavil, da bo pri razpravi razkril, kako so tudi drugi kradli in kako je marsikatero poneverbo zagrešil le pod pritiskom drugih.

V Beogradu je umrl Miša Poličević, ki je bil svoje dni največji trgovec z manufakturo v Beogradu, ki pa je za časa stabilizacije dinarja izgubil vse svoje ogromno premoženje, da je umrl v veliki revščini.

Stavka v tvornici Tivarja v Varaždinu je preprečena, ker je bilo nesoglasje med delavci in vodstvom podjetja likvidirano.

Japonska vlada je sklenila, da se uvede nad vso jekleno in električno industrijo vojaško nadzorstvo. Z vsemi sredstvi bo nadalje vlada podpirala naseljevanje Japoncev v Mandžuriji.

Večino delnic kino-podjetja »Ufa«, ki so bile preje last Hugenberga, je sedaj kupila Deutsche Bank ter je s tem Ufa indirektno prišla v vladne roke.

Grof Ciano se je vrnil z letalom v Rim. Na poti skozi Jugoslavijo ga je spremljalo več naših bombardierjev.

Vsa italijanska dalmatinska iredentistična društva kakor »Pro Dalmazija«, »Mare nostrum«, in »Arđiti di Dalmazija« bodo zaradi italijansko-jugoslovaškega sporazuma razpuščena. Kljub temu pozdravlja celo zadrski »San Marco« novi sporazum, ker bo ta v korist Italiji in Jugoslaviji.

Z zmago nad novosadskim šahovskim klubom si je Ljubljanski šahovski klub priboril prvenstvo v Jugoslaviji.

Za predsednika zagrebške občine je bil imenovan dr. Teodor Pejičić, član državnega sveta. Dr. Pejičić je rojen v Bjelovaru ter je študiral v Zagrebu.

Fapež je izdal posebno okrožnico glede razmer v Mehiki, s katero poudarja zlasti poslanstvo duhovnikov in humanitarno delo katoliške akcije, a obravnava tudi kmetsko vprašanje.

Na španskem bojišču je vladalo za časa velikonočnih praznikov večina zatišje. Oba nasprotnika sta tako dobro utrjena, da so potrebne za uspešno ofenzivo prav znatne čete.

Velika častniška zarota v Francovih vojski je bila zadnji hip odkrita, in sicer po zaslugi nemške tajne službe. Kakor poročajo iz Gibraltara, bi naj upor izbruhnil v vseh večjih mestih istočasno in osvobodil vojne ujetnike. Vzrok upora je bilo nezadovoljstvo domačih oficirjev zaradi nemškega vohunstva.

Cesta Madrid—Valencija je osvojenjena, ker so vladinovi zallli Francovo vojsko na tem mestu z umetno preusmerjenim vodovjem naraslih rek.

Barcelonska vlada je odstopila in se sestavlja nova pod vodstvom prvega svetnika generalidade, Tardelasa.

V Tetuanu je bilo po istih poročilih ustreljenih okoli trideset častnikov in vojakov. Velika noč je bila torej za špance krvav praznik, ki poziva vse ljudi k pameti in poštenju.

Pariško svetovno razstavo bo moglo obiskati samo 50.000 Nemcev, ker ne bo dovolila Nemčija za več turistov devol.

Občni zbori

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani ima 54. redni občni zbor v soboto, dne 10. aprila ob 16. v lastni sejni dvorani v Ljubljani, Tyrševa 18. Na dnevnem redu je tudi volitev predsednika, podpredsednika in članov načelstva.

AGA-RUŠE, združene jugoslovenske tvornice acetilena in oksigena, d. d. Ruše imajo redni občni zbor dne 15. aprila v prostorih tvornice za dušik v Rušah. Delnice s seznamkom številke je treba položiti najkasneje do 9. aprila pri Kreditnem zavodu za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Ljudevit Marx, tovarna lakov, d. d. v Domžalah ima redni občni zbor dne 15. aprila ob 17. na sedežu družbe v Ljubljani, Beethovnova ulica 14/I. Delnice treba položiti vsaj šest dni pred občnim zborom pri blagajni tovarne ali pri Zadržni gospodarski banki ali pri podružnici Splošnega jugoslovančnega društva v Ljubljani.

»Slavija«, jugoslovaška zavarovalna družba ima 14. redni občni zbor dne 15. aprila ob pol 10. v prostorih Ljubljanske kreditne banke. Glasovalno pravico imajo samo delničarji, ki položijo najmanj 10 delnic osem dni pred občnim zborom pri zavodovi centrali, Ljubljanski kreditni banki ali pri Vzajemni zavar. banki v Pragi.

Združenje trgovcev za srez Radovljica

ima redno letno skupščino v nedeljo, dne 4. aprila 1937 ob 11. uri v hotelu Starki na Bledu-Mlino.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika,
2. predložitev računskega zaključka za leto 1936.,
3. poročilo nadzorstvenega odbora,
4. predložitev proračuna za leto 1937.,
5. sprememba pravil,
6. slučajnosti.

Sklepni račun in letni proračun sta članom v pisarni združenja na vpogled od 17. marca do 31. marca t. l.

Ako ob določeni uri ne bi bilo navzočnih zadostno število članov, bo skupščina eno uro pozneje ob vsakem številu navzočnih članov.

Predsednik:

L. Fürsager s. r.

Radio Ljubljana

Četrtek, dne 1. aprila. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Operetna glasba (radijski orkester) — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič) — 19.00: Čas, vreme, poročila, obvestila — 19.30: Nac. ura: Južna Srbija v antični dobi — 19.50: Plošče — 20.00: Velika Pavlihovala pratka — Odgovorno uredništvo: Jožek in Ježek & Co. Eksekutiva: Člani rad. igr. družine — Za smeh in dobro voljo — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Bojan Adamič in njegov orkester.

Petek, dne 2. aprila. 12.00: Odmevi iz naših krajev (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zenska ura: Kje naj se žena karitativno udeležuje (gdč. Anica Lebarjeva) — 18.20: Operetni venčki (plošče) — 18.40: Francosčina (dr. Stanko Leben) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Mesečni politični pregled — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Rezervirano za prenos — 21.15: Radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.30: Angleške plošče.